

FOGLALAT: Magyarország (kinevezések és előléptetések; budapesti napló: időjárás, hasznos literaturai válogatások keletkezése, magyar játékszini előadások és újdonságok; gyapjúkereskedésünk; gazdasági hírek; bécsi akad. procurator-választás; adakozások; 's a' t.) Amerika (veracruzai 's bahiai hírek; 's a' t.) Portugália. Spanyolország (Cordova leteszi hatalmát; zajos cortesviak; Madridban forrongás; 's a' t.) Anglia (Stanhope lady összeütközése Palmerston lorddal; Rouselle 2ik kihallgatása; elegy; angol terzképek; 's a' t.) Franciaország (Gérard tábornagy parisi nemzetőrségi parancsnok; udvari hírek; a' francia seregkel Abdelkader határibá lépnek; 's a' t.) Németország. Hollandia (a' lázadási törvény 1839re is kiterjesztve; 's a' t.) Olaszország. Gabonár.

Magyarország.

Ő cs. 's ap. kir. felsége f. é. nov. 30ki határozatában Sina György b. bécsi cs. kir. szabadítékos nygykereskedőnek, pénztőzsérnek 's görög kir. főconsulnak a' szultántól kapott Nischani-iftichar-rend viselhetését megengedni méltóztatott. (W.Z.)

Ő cs. 's ap. kir. felsége Locatelli László m. kir. udv. kamrai fogalmazó gyakornokot ugyanoit tiszteletbeli fogalmazóvá nevezni méltóztatott.

A' m. kir. udv. kamra Hafner Márton facsétii ellenőrt csatádi számartóvá alkalmazá. (O.Z.)

Budapesti napló. A' hideg annyira növekszik, hogy tegnap reggel már a' felső sziget közelében eszközöltetek az átjárás; a' lég egyébiránt igen tiszta 's az egészségre nézve rendkívül kedvező. — A' közelgő új év több literaturai válogatást szülend 's bőven ígérkezik kipótolni azon pangást, melly e' tekintetben a' hanyatló évet bélyegzé. Először is Egressy Gábor, Fánegy és Szigligeti, mint mai Értesítőnkben bővebben olvashatni, évnegyedenkint egy kötet részint eredeti, részint fordított színműveket adandnak ki, szükséges előadási 's tartalmi utasításokkal, 's magyarázatokkal. E' válogatásnak sokoldalú hasznossága miatt minden haladásbarát minél nagyobb pártolást ohajthat; mert ez által a' közönség kellemes olvasmányt, a' vándor színész csapatok hatásteljes színműveket hibátlan kiadásban, a' drámairással vagy fordítással foglalkozók pedig méltányos buzdítást nyerendnek. A' második szinte közfigyelemre méltó literaturai válogatás, melly szinte jövő évben létesülend, ez: számos lelkes honfi lovagi szelleműl vezéreltetve mélyen kezdé sajnálni hazánk magyarajku szépeit, kik Bajza Aurorája letünne óta csak a' bel-'s külbecsére is némileg már hanyatlani kezdő Emlényben nyerhetnek évenkint szépliteraturai olvasmányt, olly díszszel párosultán, mellyre olly méltó joga van a' teremtés szebbik felének, 's ez okból a' haladás leghatalmasb rugójához, az egyesüléshez folyamodék. E' társaság tehát a' kor minden kívánatának lehetőségig tökéletesen megfelelő magyar zsebkönyvet szándékozik jövő évben részvények útján kiadni, 's alapszabályit rövid idő múlva közleni fogja. E' válogatás legelőkelőbb méltányra érdemes, mert némi tekintetben csakugyan csüggesztő az, hogy német szomszédunk 10-20 vagy több csinos zsebkönyvet is képesek kiállítani, míg mi csak egyet mutathatunk, 's azt sem olly tökélyben, mint ezelőtt, holott erre nézve is haladnunk kellene, vagy legalább nem visszahanyatlannunk. — Kazinczy Gábor ugyan a' jövő évben literaturai 's kritikai gyűjteményt indítand meg, 's az első füzetet már rövid idő múlva sajtó alá bocsátandja. Válogatását már előre is számos író ígérkezik dolgozatokkal előmozdítani. — Nemzeti színpadunkon f. hó 11kén „Kétalakú“ vigj. adaték kevés néző előtt de valamivel hanyagabban, mint eddig láttuk; általánosan mondhatni, hogy darab idő óta mintha némi csüggedés mutatkozék színészeink; 12dikén „Tékozló“, 13dikén „Fiatal házasság“ vigj. 3 felv. Csató Páltól, a' csekély számú közönség hanyagul fogadá most e' színművet; 14kén „Enzersdorfi postalegény“ énekes bohózat, mellynek felvon. közt Motty ismét boszantá a' közönséget tagfintorgatásával. 15kén „Pókaiak“ jövének színpadra Szigligetitől; nézők szokottnál nagyobb számmal, Lendvay és Fánegy szokott jelességgel személyesíték a' czimszerepeket; 16kén „Aranykirály madarász és uszkányiró“ énekes bohózat; 17kén „Caligula“ 18kén „Szerlem és champagne“ Gaaltól; 19kén „Bájtal“ dalmű, Szerdahelyi ismét kitűnő jelességgel adá Dulcamara szerepét; 20kén először bérszűnettel „Aba“ eredeti szomorujáték 3 felv. írta Szigligeti, a' fiatal drámairó e' legújabb művét méltán sorozhatni eddigi színműveivel, sőt mondhatni, hogy Abában tán leg-tökélyesb egészét alakíta eddigi művei közt, elejétől végig szilárdul megtartván annak történetileg hív lelkületét. Páholyok 's zártzárékek üresek valának, de a' földszínen számosan. A' szerzőt többszöri kihívással tiszteleg meg a' közönség, buzdításul nehéz pályáján. Az előadás, kivéven a' szigorú megrovást érdemlő készületlenséget, mellyel Udvarhelyi Miklós (várnagy Aba várában) majd az illedék korláti elhagyására kényszeríté a' közönséget, meglehető volt. Lendvay a' czimszerepet kielégítőleg, sőt több helyen valóban meghatólag is adá; Bartha 's Fánegy (Bue, Bukne testvérek) jelesül működének, ugy szinte Egressy Gábor (Dezű győri főispán) is, ki helyett a' czedulán Megyeri állott; a' színházi irnok már sokszor tevé magát feddésre méltóvá. Laborfalvi Róza Aba nejét elragadtatólag játszá, leányát (Juditot) pedig Komlóssy Ida olly bájjal 's annyi haladást bizonyítva, hogy azon esetre, ha folyvást illy buzgalommal törekszik előre, egykor mint első rendű csillag fog ragyoghatni nemzeti színészetünk egén. 21kén „Romeo és Julia“ dalmű adaték. Dec. 26kaig zárva leend színházunk. „Eskü“ című nagy dalművet már tanulják dalszínészeink, 's nem sokára a' „Zsidó hölgy“ is repertoírba jutand; Eleazar szerepére azonban még nincsen dalműnk. Jakab István „Csel“ című 2 felv. vígjelműve Bartay Endre zenéjével jövő tavaszkor kerülend színpadra, 's e' napokban megjelent nyomtatásban; ugyanaz említett két szerző „Lysippa“ nagy eredeti komoly dalmű írására egyesült. Színpadunk számára Tóth Lőrincz Delavigne „XIIk Lajos“ című

nagyszerű drámája fordításával foglalkozik. Szigligeti 's Thern Károly pedig „Rontó Pál“ című énekes bohózatot dolgoznak, miután Nagy Ignác hasonló című darabját átdolgozván más cím alatt készül színpadra hozni azt. —

(Bécsi akad. procurator-választás. Adakozások.) Bécsben f. é. nov. Skán ment véghez az akad. nemzetek procurator-választása a' cs. kir. tud. egyetemenél, melly alkalomkor nemzetünk részére Till Sándor János orvos tr. választaték procuratorul, az orvosi kar dékánjává pedig Viszanek Mihály hazánkia, első cs. kir. orvos a' lelenz-'s árvaházban, Pázmán intézeti r. orvos és Csanád megyei bíró. — Az árviz által károsultak fölségelésire újabbán küldének: Árvegye 1537 fr. 54 kr., Arad megye 203 fr. 10 kr., Nabraczky Antal 12 fr. 36 kr., a' szegéniai káptalan 22 fr. 11 kr., Szabolcs megye 962 fr. 14¹/₂ kr., Baranyamegye 303 fr. 36¹/₂ kr., mind pengőben.

Gyapjúkereskedésünk: A' kereskedés téli álmában szunynyad, 's csupán az oláh lebenyeg-faggyut keresik élénkül elannyira, hogy „Erős“ vontató gőzös nem birt annyit Pestre szállítani, mennyit a' vállalkozók kívántak. A' nagyobb vételek jobbadán Morvaország számára történtek. Gyapjunak is volt némi kelete, 's általánosan reménylik, miszerint jövő hónapban, mellyben rendesen valamennyire élénkülni szokott a' kereskedés, kiürülnének a' pesti raktárak. A' palinka kissé csökkent ugyan, de a' bánási 's tiszai vidékekre még mindig annyit szállítanak, hogy tetemes árcsökkenéstől nem tarthatni, ha megérkezének is az újabb szállítványok Lengyelországból. Gyapjúkereskedésünk sükere e' vég felé siető évben következőleg mutatkozék: Több évünk volt már, mellyben a' gyapjútermesztők reményi fájdalommal meghiusulának; e' mostani azonban minden várakozást kedvezőleg haladt meg. Az európai első rendű sokadalmak 's a' pesti és boroszlai vásár előtt nem igen hágtak magasb fokra a' várakozások, sőt egészen ellenkezőleg azon lesújtó hiedelem kezdé uralkodni, miszerint az árok inkább süllyedők lesznek, mint emelkedők. Különös valóban, hogy e' nézet egészen általános vala 's mégis a' vásároknak olly lényegileg különböző süker következék. Nem leend tehát érdektelen e' váratlanul esemény okait fölvilágítani. Lapjaink határa rövideget parancsolván, csak egyes vonalokban emelendjük ki e' fontos tárgy egyes részleteit. A' főmozdító erő, melly annyi élénkséget önté hazai kereskedésünk e' nevezetes ágába, ez uttal keletről és nyugotról jött. Majd egészen váratlanul t. i. olly nagy megrendeléseket kaptak az ausztriai birodalmi kézműgyárak, hogy első pillanatban nem valának képesek tökéletesen megfelelni a' számos kívánatnak. Az idej pesti józsefnapi vásár előtt, mártius elején, legelőkelőbbül mutatkozék e' kedvező körülmény; de a' szomorú emlékü árviz erőszakosan véget szakasztá minden kereskedési összeköttetésnek. Kézműgyári cikkekre mindazáltal mégis igen tetemes megrendelések történtek, 's mit az említett országos szerencsétlenség olly gyászosan elfojta, az a' medárdnapi 's János főveteli két vásáron lehetőségig ki lön pótolva. A' gyapju mellett minden egyéb nyers 's gyártatlan természetű is kedvezően kelt. Szerbiába, Moldva-Olah-'s Törökországba nagy mennyiségű kézműgyári cikket szállítának, ez utóbbi birodalomból pedig Ázsiába, 's minden eddigi körülmény oda látszik mutatni, hogy e' kedvező kiszállítás nem fog csökkenni, sőt évről évre élénkebbül. E' forrás mellett új nyílt, Angliába 's Franciaországba szállításra, azon különéggel, hogy e' két utóbbi ország Európa minden egyéb részeiben nevezetes vásárlatokat tett, részint maga számára, részint a' távolabb gyarmatokba szállítás végett. E' jelenetnek két indítóok szolgálhatott alapul. Keleten 's különösen Moldva-'s Oláhországban, Szerbiában és a' török birodalomban hatalmas léptekkel halad a' művelődés és csinosulás, mi nagymennyiségű gyapjuszöveteket kíván meg, 's ezt kell alkalmasint a' kedvező gyapjukelet első indító rugójának tekinteni; a' másikat pedig a' több egymásután jött, szokottnál szigorubb, tél következményének tulajdoníthatni, melly nagy pusztítást vitt véghez a' gyapjúkelet-raktárakban, 's különösen olly tartományok lakosinál is nélkülözhetlenné tevé a' melegebb öltözetnemüket, kik eddig nevezetről is alig ismerék azokat. Az idej tél eleinte szinte elődei nyomdokiban látszék indulni, 's ez számos vásárlásra szolgálhat alkalmul, noha most enyhülni kezd az idő, 's lágyabb telet ígér a' tavalyinál. Mivel pedig meglehetősen biztosságú kereskedési tudósítások szerint a' nevezett keleti tartományokban még épen nem szűnt meg a' gyapjuszövetek kelete, sőt ellenkezőleg folyton növekedéssel biztatni látszik: épen nem alaptalan azon nézet, miszerint a' gyapjúkereskedés nemesak a' jövő, hanem több egymásután következő évre is virágzóssal 's gyümölcsözéssel kecsegteti a' szorgalmas természeteket. Ezzel tökéletesen elháríthatni véljük azon aggodalmat, melly ellenkezőtől tartás miatt már több gazdát komolyan kezdé nyugtalanítani, csupán azon okból, mivel a' gyapjuár némi csökkenése az egész kereskedést pangásba látszék süllyeszteni. Régi tapasztalás bizonyítja, miszerint az illy pillanatnyi árcsökkenést mindenkor rendesen emelkedés szokta követni, bebizonyult az legközelebb tavaly is, midőn rögtön leszállott valamennyire a' gyapjuár 's az idén egészen váratlanul ismét magasra szökött. Ez olly annyira bebizonyult igazság, hogy min-

den álokoskodás ellenére diadalmasan föntartja magát. S ugyanki mondhatná, hogy az idei gyapjúkereskedés nem volt körülményinkhez képest minden tekintetben kielégítő? A gyapjútermesztők illő kamatot kapának nyájaikban fekvő pénzeikért. Ha egyeseknek talán van is okuk némi elégtelenségre, az itt nem határozható, midőn az általános ügy forog kérdésben. Meg kell vallani, hogy azon néhány tönk daczára is, melyet vagyonos kereskedőhazak szenvedének, jelenleg mégis csakugyan mindenek fölött a gyapjúkereskedés virágzik, s folyvást legbiztosabb nyereséget nyújt. Ez ismét oly igazság, melyet minden megtámadás ellen biztos sütkerrel védhetni, s a természetőknek tökéletes megnyugvásul szolgálhat vállalatikban. Itt nem lesz fölsőleg még egyre figyelmeztetni. Hat év óta folyvást kedvező időjárásunk volt a juhtenyésztésre. Sok esőzés nem okozta súlyos nyavalyákat a juhnyájokban, s habár az 1834ki szárazság kevesbitését parancsolás is némelly helyeken a mennyiségnek, azt koránsem hasonlíthatni azon nagy hézagokhoz, miket nedves évek közönségesen okozni szoktak az aklokban. Ki állhat jót, hogy a közelebb évben nem fog ily csapás következni, miután az már annyiszor történt meg? Azok, kik vélik, miszerint gazdalkodási rendszerben előhaladás által a rossz termést is orvosolhatni, alkalmasint azon állítással lépnek föl, hogy a juhnyavalyák pusztítását is megelőzhetni; de gondoljanak csak vissza 1831-re, pedig az még tulajdonképen nem is volt oly rendkívül nedves év. Ragályos nyavalya a nyájakban nagy gyapjúfogyatkozást fogna okozni, de ha ez a nedves időjárás elmaradna, e tekintetből is biztosítottak látszik a gyapju magas ára, melyet más akadály, a körülmények jelen mutatkozásánál fogva, nem leend képes tartósan lenyomni.

(Gazdasági hírek az alföld némelly vidékeiről.) Bánságban az első hó nov. 26ka éjjelen esett mintegy hüvelyknyire, de mely a következett meleg esők miatt azonnal elenyészett. Megelőzők ezt az őszi hosszabb szárazság után gyakorabb meleg esők, s nov. végén a vidéken két ízben szivárvány is vala látható, délről pedig tisztán lehet hallani a mennydörgést. Dec. elején a bánságban a juhok még egy legeltettek mint nyáron, a mező szépen zöldelt, sőt rajta sárga virágokat s gombákat is lehetett itt látni. A földművesek még szántottak és vetettek, mi ugyan a bánságra nézve nem ritka s nem késő, de az ország főlebb vidékein az ily vetésből, ha olykor megtörténhetnék is, közönségesen mégis alig lenne valami. Egyébiránt a gabonának odalen semmi kelete, s a temesvári piac is csakamagy teng, minthogy folyamon a gabona-szállítások a tél miatt már megszűnven, annak forrása a gabnakereskedés is fönakadt. Mutakoztak ugyan ittott még némelly oláh gabnakereskedők, de hihetőleg a tovább adhatás náluk is fönakadt, később a gabonát keresni megszüntek. A marhadög a bánságban még sem szűnt meg mindenütt. — Torontálban a repeze felől panaszokduak; a féreg gyökerestül fölemészti. Még részint jól esett, hogy a bánságban annak idején a szárazság miatt vetni nem lehet, mert annak is hihetőleg ez lön vala sorsa. Temesvárott dec. elején a repeze köbte 12 v. fr. volt. — A Tisza vidékéről Szolnok mellől ezt írják: Dec. 3kán délelőtt 11 órakor itt is látott szivárvány. A zöld repezét több helyen szintugy mint Torontálban, a hernyók megették, ugy hogy repezeföldeinket be is vetették buzával. Az egerek leírhatlan sokasága a novemberben esett hóval el nem pusztulván, most már alig zöldelő buzavetésinket rágja s emészti, de még több kárt tesz a tömérdek höresők. Ez saját csapás az idén a tiszai vidékekre. Oly nagy itt az egerek és höresőkök sokasága néhol, hogy az udvarokon is elterjednek s minden félelem nélkül rágdnak a talált szüleségen; másutt a szobákban naponkint vadászatot kell tartani kipusztításukra. E napokban, mond a levelező, egy szalmakazal mellől kaparekót alomnak az istállóba vitel végett gyűjtven béresim, csupán egy kis helyen 17 höresököt ütöttek agyon; különben a mezei gazdák majd mindenütt vízzel kiöntéssel fogyasztják a nagy sokaságot, sokan pedig bőreik használása végett öldözik e kártékony férget. Majorsági, főképen gyeppöldeink, mint a rosta, át vannak lyuggatva. — A Tisza áradásban van; ha fokainkat be nem töltjük, az özön ismét elborítja réteinket, melyekről különben is csak anguszthusban takarodott le az árvíz, miután szép kaszálóinkat káka-erdőkbe változtatta. — A marhák szájfájása helyenkint most is, pedig már másod ízben az idén, mutatkozik, csak hogy e hidegekben nincs oly ereje s kártékonyasága, mint a nyári hősegekben.

A pestbuda hangász-egyesületnek 3dik műelőadása e Hídk hangászati évben kedden, dec. 25-én, Karácson napján, délutáni 5 órakor lesz Pesten, a k. v. nagy redoute teremben. A t. egyesületi tagok által vehetik belépti jegyeiket, szokás szerint, Pesten egyesületi pénztárnok Klausz E. L. urnál, s előadás napján az egyesületi iroszólóiban. — Budán pedig Milecz Imre urnál. — Az említett műelőadás tárgyai e hangművek lesznek: 1) Beethoven L. pásztori symphoniája. 2) Nagy aria, karkisérettel, Pacini „Alessandro nell' Indie” daljátékából. — 3) Romberg And. dics-éneke „a megyei karok összhangzata.” — 4) Herz versenye-kettőse két fortepianóra. — 5) Vadász-kar Haydn évrészeiből.

F. e. dec. 15ikén ünnepélyes szertartással temettetett el Czinkotán az odaváló ev. ágost. hitv. sz. egyház buzgó munkálkodata lelkesze Jakubovics Pál, kinek félévi betegkedte után következett halálát hátrahagyott mély gyászba merült özvegyén kívül 8 fi- és egy lány- még kis koru s gyámoltalan árvaságukban a kétes jövődö iránt busongó magzati kétségbeeséssel küzdve zokogják. Mennél szomorított és sújtóbb lön e vagyontalan házi család sorsára nézve azon gyászos esemény: annál vigasztalóbban és szívemelőbben hatott reá ama szives részvét, mellyel fogva a boldogultnak a halotti szertartásnál jelen volt tisztársi és baráti fölbuzdítatva ama nevezetlen maradni akaró emberbaráti hős bőkezűsége által, ki már mind cholera, mind az árvizi veszedelmek idejében nagylelkűleg enyhíteni sziveskedék az inséget, azonnal a halotti szertartás után közel 200 v. frtot gyűjtének s e részvételi segédpénzt, mint a föltötte atyailag örökös isteni gondviselés zálogát, a gyászoló családnak átadák. Vajha ezen emberbarátok azon jutalmát aratnák keresztyéni szeretetüknek, hogy mint isten igéjének nem egyedül hallgatói, hanem cselekvői is — példájok által az elszenderültnek más barátit, tisztelőit s kegyelőit is hasonló bőkezű adakozásokra, mellyek ily esetekben legbiztos vigasztalást nyujtani képesek, fölbuzdíthatnak!

A m e r i k a.

Bahiai oct. 12ki levél szerint e városban, melly néhány hónap előtt zavaró tanyája volt, a legmélyebb esend uralkodik; de ismét új zavaró rétegek, mert az esküttek nem vétekseknek nyilváníták a múlt zendülés miatt törvényszék elibe állítottakat, kik közül néhányan a legiszonyubb gyilkosságokat követék el. Bahiából 227 főnyi sereg hajózik el Riogrande de Sul tartományba, honnan a legutóbbi hírek igen megnyugtatók; a császári kormány 8 ezer főnyi jörendezeti sereget számlál ott, mit Bahiából s Pernambucobul mindig szaporíthatni. Hihetőleg a három

évi háborúnak már egyszer vége leend. Bahiában igen terjed azon hír, miszerint a lázadás két kolomposi, Bento Gonçalves és Bento Manoel, elfogattak s főbe lövettek; egyébirant ez még további valósulásra vár.

Veracruz oct. 27eig terjedő hírek szerint Baudin francia hajóvezér két nap előtt érkezék meg Sacrificiosbul; híre jár, hogy Mexico városba hírnöke által végyalaszt küldte. — Tampico lakosai, kik lázadási állapotban vannak, megerősíték a várost; Guadalaxarát a szövetségi vagyis zendülesi párt mellett mondják nyilatkozottnak. Mexico város oct. 4eig nyugott vala. Gos (Cos?) 1500 főnyi sereggel nyugatról, Canaliza tábornok pedig ugyanannyi emberrel keletről indult meg Tampico ellen s ez egyesült seregek ellenébe a Tampicoban állomásozó Montenegro tábornok csak 1000—1200 főt állíthat. —

P o r t u g á l i a.

(A kormány új kölcsönt köte.) Lissaboni nov. 27ki hírek szerint a portugál kormány, a statusjövendelmek lekötésével, a Confiança-társasággal 830 contonyi (1,900,000 pgő frnyi) új kölcsönt köte; mi hat rendű 14 napi határidőben fizettetik le. A kölcsönszerződést elismerő kir. rendeletből kiviláglik, milly nyomorú lábón áll a portugál nemzet pénzügye, mert a tizedet s más adókat minden erő ellenére sem tudja beszédni. —

S p a n y o l o r s z á g.

(Cordova leteszi hatalmát. Zajos cortesviták. Madridban forrongás.) A sevillai „dicső” zendületnek vége. Nov. 23dikán délután a katonaság utolsó csapatja is elhagyá Sevillát, s a nemzetőrség azonnal közriaszító doboltatott, este pedig minden ablakot kivilágították a lakosok. Sanjuanena tábornok ezalatt megjelent 430 harcossal Cadizból s ellenállás nélkül föllalita katonáit az alkotmánytérén. Ugyanazon időben mindazáltal a polgárkatonasági zászlóaljok, lovasság s pattantyusok elfoglalák a tér többi helyét s minden arra vezető utcát, egyszermind a szomszéd házak erkélyit megrakván fegyverekkel. E rendszabály komoly állásba helyezé a kormánypárti katonaságot, mert 4 ezer fegyveres nemzetőrtől vala környezve. Cordova s Narvaez tábornokok beszédeket tartának a néphez s nemzetőrséghez; az előbbi azonnal fölszólita Sanjuanena tábornok bitor hatalmáról lemondásra. Cordova eleinte heveskedék, s utóbb a tanácsháza lépésre bírta Sanjuanenát. Ott két óraig tanácskozék a két vezér, s ezalatt esőndesen álla szemközt a nemzetőrség a polgárkatonasággal, míg végre Cordova csakugyan lemondta hatalmáról Sanjuanena részire, azon föltétellel, hogy katonáit tüstint vonja vissza. Ez megtörténven Cordova s Narvaez nyugottan visszavonulásra bírák a polgárkatonákat. „Ha vért akartok látni, szöla hozzájok nyugtatólag Cordova, ontsatok enyimet, mártusok ezer tört szívembe s tépjétek ki azt. A nemzet gyűlés előtt fogom jogaitokat védni.” 24kén a nemzetőrségi tiszték nagyobb része beadá lemondását, a polgárkatonák pedig csoportonként rakak le fegyveriket, s Cordova utlevelet kapott, és miután hosszas jelentést intéze a kormányhoz érdemeiről, miket a zendülés elnyomása által szerze magának, csakugyan el is hagyá Sevillát, Madridba menendő; utközben mindazáltal egy kormánytisztre talált Ocanában, kinek parancsa volt öt Cadizba utasítani, hol haditörvényszék várakozik reá. — Madridban a képviselők partdúhe a rettegető rendszert törekszik létre hozatni a nép által. Legnagyobb ok gyanánt tekinthetni erre Lopez s más fellengősdiek azon indítványát, miszerint a választóiratban az eddigi kormányrendszer veszélyesnek vala nyilvánítandó. Nov. 29én kérdés támadott: bocsáthatni e vitatás alá ez indítványt? Lopez dühös beszédben támogatá állítását s minél keményebben kelt ki az eddigi minisitersegek ellen, annál zajos b tetszés hangzék a fuladásig tömött karzatokrul. Martinez de la Rosa az indítvány ellen nyilatkozék. Midőn nyilvánítá, miszerint ő és baráti soha nem fognak eddigi rendszerüktől elpartolni, oly iszonyu zajgás támadott a karzatokon, hogy az elnök elparancsolni vala kénytelen a esőndháborítokat. Miután a esőnd némileg helyre állott s Martinez de la Rosa végzé beszédét, Olozaga szólalt meg indítványvédőleg. Epés kifakadozásival a mérsékpártiak ellen csakugyan megnyeré a föllengősdiek tetszését, s utóljára egyenesen oda nyilatkozék, hogy minden hazafinak szent kötelessége hathatósan ellenzeni a mérsékpárti minisitersegek-alakítást. Ez ismét zajos tapsra lekesité a karzatiakat, s midőn szavazásra került a dolog, az indítvány ellen szavazót gúny s rosztalás hangjai fogadák. Ez okozta, hogy csak 34 követ mert az indítvány ellen szavazni, míg mellette 95 nyilatkozék, s így ezáltal több mérsékpárti követ a föllengősdiekhez pártolt. Ezalatt iszonyu néptömeg gyűlt össze a cortesház előtti téren s oda vezető utcákon, közte pedig lovas őrcsapatok keringének; gátolni azonban nem valának képesek, hogy a tanácskozási teremből kijövő Martinez de la Rosát egész lakásáig fűtyölve, gúnyhahotával s fenyegetésekkel ne kísérje a nép. Este számos hazafi faklyazenével tisztelék meg Lopez, Secane, Olozaga s Quiroga urakat. Mindegyik lakja előtt nemzeti dalok s illyfele kiáltozások hangzának: „Eljenek az érdemes követek! Eljen az alkotmány! Eljen a viszszaforrás!” Onnan Martinez de la Rosa lakjához seregte az egész sokaság, szidalmakkal tetézven őt s halállal fenyegetven, ha másnap nem szavazand Lopez indítványa mellett. Másnap ismét leszakadásig tömve valának a karzatok hallgatókkal, s miután az elnök megnyitá az ülést, következő indítvány jöve szönyegre: „Kérjük a gyűlést, határozza meg, miszerint a minisiterék azonnal jöjjenek ide számolni, minő rendszabályokat hoztak, azok megbüntetésire, kik a tegnapi gyűlés után néhány nemzeti képviselőtlakjokig ocsmány szidalmazásokkal üldözének, s gondosak valának e már jövődöre ily gyalázat ellen biztosítani a követeket, kiknek minden különbség nélkül vélemény- és szólásszabadságot enged az alkotmány.” Carrasco, Martinez de la Rosa esetével támogatá az indítványt, s föllüggesztetni kíváná az ülést a minisiterék megjelenésökig, mivel a szólásszabadság nem volt eléggé bátorságosítva. Az elnök föllüggesztettnek nyilatkozatván az ülést, csak a másodelnök s Martinez de la Rosa

maradának a' teremben, a' többi követ pedig mind eltávozik. Két óramulva megjelent a' belminister 's az ülést újra megnyiták. A' minister jelenté, miszerint rendőrsapatok által annyira helyre véli állítva lenni a' közcsendet, hogy a' szólásszabadság többé nincs veszélyeztetve. E' nyilatkozatot nagy szótöbbséggel kielégítőnek fogadván el a' követek, az elnök az ülést eloszlatá. Dec. Isején hiában esődite ismét olly sok embert a' cortes-házba a' kíváncsiság; mert az elnök két nappal továbbra halasztá Lopez indítvány vitatását, hihetőleg, hogy addig valamennyire lehiggadjanak az elmék. Ugyan e' napon a' mérsékpárti 's föllengősi követek hat tagu választmányt nevezének ki egyesülésre alapos tervkészítés végett, 's egyzersmind rendszerajánlásul, mellyet követni kötelességül tétetik az új ministerségnek, ha a' cortes többségét birni kívánja. A' tanácsházban folyvást a' választmányt vitatják. Nov. 30án Oraa tábornok hosszú beszédben törekvék magát mentegeni a' morellai kudarcz miatt, 's az egész vétkeiséget a' hadi szállítók hanyagságára hárítá. —

Anglia.

(Stanhope lady összeütközése Palmerston lorddal.) Londoni lapok igen nevezetes levelezést közlenek Palmerston Lás Stanhope lady, Palmyra királynője, között. E' híres hölgy, ki jelenleg súlyos pénzülszükséget szenved, 's pénzével befolyását is naponként csökkenni látja az araboknál, darab idő óta elmaradt évdíja megküldetése végett Palmerston lordhoz fordult; de tagadó választ kapott tőle, mire a' tory John Bull ezt jegyzi meg: „Stanhope Eszter, egyike a' legmagasb lelkületű hölgyeknek, Stanhope gr. testvére, 's Pitt unokahuga, évdíjaügyében a' kormány nyomoru fukarkodása alatt szenved. Gyalázatos tett az Palmerston lord részéről, ki mint fiatal tory eszmatizstifónak is örömmel beáll vala a' nagy Pittnél, ha szolgálatát valaki használni kívánhatta volna, 's most e' rokonság miatt tagadják meg számos év óta díját a' ns hölgytől.“ Palmerston l. érintett levele így hangzik: „Asszonyom! Önnek f. e. február 12iki levelét benyújtam királyné ú fölségének. Kötelességem vala ő fölségét fölvilágítani azon okok iránt, mellyek Önt a' kérdéses levelírásra bírhaták. Most föl vagyok hatalmazva Önrel tudatni, miszerint minden e' tárgyban az Ön családja baráti vagy ő föls. alexandriai consula által Önnek tett közleményt csupán azon kívánság születt, hogy Önt, mylady, megkíméljék azon kellemetlenségektől, mellyek bekövetkezni fognának, ha azon személyek, kiknek követelési vannak Ön ellen, föl találnak a' főconsult szólítani, a' porta és Anglia közt fönlálló szigorú alkupontok szerinti kiméletlen teljesítésre kötelességének. Önnek alázatos szolgálója, Palmerston.“ Stanhope lady ez iratra így válaszolt: „Mylord! Ha az Ön diplomatai iratai olly homályosak, mint előttem fekvő levele, ugy épen nem esadálom, hogy Anglia megszünt azon büszke tulnyomóságot gyakorlani külföldi politikájában, mellyel ezelőtt mindenkor dícsérek. Lordságod írja, miszerint kötelességének tartá a' királyné előtt megmagyarázni azon dolgot, melly levelem írását okozá. Véleményem szerint, mylord, kötelessége vala Önnek e' magyarázatot előbb tenni, 's csak azután használni ő fölsége nevét, 's elidegeníteni tőle 's hazájától egy alattvalónót, ki—ezt nagyok 's kicsinyek egyenlőn megismerik, ha fájdalomokra esik is, — magosbra emelé az angol nevet keleten, mint bármelylek országos férfi, még pedig a' kormány 's ország költsége nélkül. Azonban bármínő csudálásra ragadjon is régibb iskolából származott országos férfiakat e' bánásmód, én részemről legkisebb meglepetést sem érzek; mert hisz egy királyfőtől, ki saját 's embertársi elméje fölvilágításul Hamburgban ritka böcsü könyvtárt vásárla, midőn annak vámmenten Angliába szállíthatásáért folyamodék, egyenesen tagadó választ kapott a' kormánytól, melly pirosítóra, szalagokra 's egyéb divatesecebecsére nézve bizonyosan soha nem tagadhatta volna meg a' fiatal hgtól e' kedvezményt. Így tehát nincs miért panaszkodnom, mylord. Harczimat mindazáltal mégis kiküzdendem, egyik taborozást másik után. Lordságod értesemre adja, mikép a' rajtam elkövetett méltatlanság előre meg vala határozva, hogy azon megnevezhetlen szörnyű csapás elfordíttassék fejemről, melly lesújtással fenyegetőzék. Én kész vagyok bátor lemondással lépni minden balscet elibe, mellyel istennek engem meglátogatni tetszik; de embertől csakugyan nem fogok megbántást eltérni. Ha vétségről vádoltathatom, mellyért büntetést érdemlek, ugy peereim ítélete vagy a' nemzet szava hozzon határozatot. Én nem szeretem az angolokat, mert ők már többé nem angolok, mivel ők már nem azon bátor, böcsületes, egyenes nép, mint korább időkben valának; néhányan azonban mégis megtarták közülök a' régi fönséget, 's azok böcsületére kész vagyok magamat bízni, mihelyt ügyem kielégítőleg meg leend vizsgálva. Nyilvánítom tehát Önnek ezennel mylord, ha a' legközelebb érkezendő raknaszád nem hoz tökéletes elhatározottságu végzést számomra, 's ha akkorra nem állandok ismét egészen tisztán a' világ előtt minden mocsoktól, mellyet akarva vagy nem akarva reám mázolának, ugy megváltoztatom mostani háztartásomat, lakásom ajtait befalaztatom, 's mint sírban töltendem napjaimat, mindaddig, míg jó nevemnek igazságot szolgáltatnak ki, 's a' hírlapokban böcsületnyilatkozás jelenik meg, azoktól aláírta, kiktől a' rágalom származott. Mi, kiknek Pitt-vér foly ereikben, nem szoktunk böcsületünkűl büntetlenül játékokat üzentni, 's nem engedjük meg a' consuli hatalom otromba avatkozását házi ügyeinkbe. Campbell ezredes (az egyiptusi főconsul) elég alacsony gondolkozás-módot tanusíta, midőn ügyemben az egyiptusi alkirályt szólítá föl közbenjárulásra az angol kormánytól. Ő fölsége nem részes ez alacsony bánásmódban. Mehemed Ali ismét szabadelműsége, mellyel illy tárgyokban, kivétel nélkül minden ember iránt viseltetik, olly szépen tűnik ki, hogy a' consul póriás tette annál szembetűnőbb 's végre saját romlását eszközöndi, mint mindjárt eleinte mondtam. Lordságod a' portáváli ötelezéséről szól hozzám. Mi befolyásuk ezeknek olly személyre, melly a' közjót előmozdítani akarólag, ereje 's pénze határin túl lép? Ha illyesmi csakugyan büntetést érdemel, ugy kezdje meg azt Ön mindenek előtt

követein, kik a' külföldi udvaroknál néha minden ok nélkül adósságözönbe fojtják magukat. Én magam annyira tisztetem a' szultánt, hogy azon esetre, ha tettem büntetést érdemlenének, megcsókolnám a' magas kézűl jövő kardot, melly fejemet testemtől elválasztaná; de egyzersmind legmélyebb megvetéssel fognék bánni minden gaz consullal, ki hatalmat kívánna fölöttem gyakorlani, mit én soha nem tűrhetnék el. Ester Lucy Stanhope.“ Palmerston lordnak annyira nem hízelg ez irat, hogy a' tory sajtó örömmel lobbanva magasztalja a' rengeteg királynéja valamennyire durvácska hangját. A' M. Chronicle következő megjegyzést tesz e' tárgyban: „A' hatóságok közbenjárulta Levantében Stanhope lady ügyei iránt, azon többszöri fölszólítás következtében történt, mellyel az egyiptusi hatóságok az alexandriai britt consulhoz járulának. A' negyedik 's utolsó felszólításban (1837iki sept.) egyenesen oda nyilatkoznak az egyiptusi hatóságok, miszerint ők mindenkor pártolák a' brittek követelésit| benszülöttek ellen, 's így csupán méltányosságot követelnek, midőn az angol hatóságoktól kívánják, hogy alattvalóik tartozásit befolyásukkal törekedjenek lerovatni, ha visszatörést nem akarnak tapasztalni a' benszülöttek részéről. Az illy ismételt fölszólítások nagy zavarba hozák az angol consult. Mivel Stanhope lady hitelezői török alattvalók, minden esetre bel-földi hatóságokhoz is fordulhatnának jogaik védelméért, 's ez eseten az angol consulság semmi akadályozó lépést nem tehetne, miután már többszöri fölszólításra munkátlannul maradt e' tárgyban. Az angol hatóságok tehát baráti egyezkedésre akarák birni a' ladyt hitelezőivel, mi sok kellemetlenségtől kímélheték meg mind a' két részt. Ez igazi színe az egész történetnek, 's a' kormány koránsem szándékozik megfosztani évdíjától a' tisztelt ladyt.“

(Rouselle 2ik kihallgatása.) Dec. 4én másodsor állott ítélőszék előtt Rouselle; de a' vallás ismét süker nélkül maradt. Következő különös körülmény mindazáltal mégis említésre méltó: midőn Brown sebész a' megsebesültnek kötösuját fölmetszé, egy egészen új, még soha ki nem lőtt 's az utóbb kivágottakhoz egészen hasonló golyó hullott földre. Ez eset ismét föleleszté azon régi gyanút, hogy az alhg csak zajt törekszik támasztani 's magánál hordani szokott pisztolyával önkézüleg sérté meg magát. De e' véleménynek sem adhatni hitelt, mert a' testéből kivágott golyók nem illenek az ő pisztolyaiba. Rouselle alkalmasint eskütszék elibe fog állíttatni. —

(Torzképek.) B. H. ismert torzképfestőtől ismét négy új lap jelent meg; egyikén Brougham l. látható mint Apollo, ellenállhatlan kacajra gerjesztő alak, mikép parancsolja Melbourne, Glenelg és Spring-Rice uraknak, hogy Marsyast (Durhamot) elevenen nyuzzák meg. A' kincskamrai kancellár arczán látható ravasz kifejezés, mellyel a' szerencsétlen áldozatot fához kötözi, a' gyarmatminister fél-éber bámészkodása (a' tory sajtó ugyanis aluszakonyaságról vádolja Glenelg lordot 's egyenesen azt állítja, hogy mult nyáron a' koronázaskor elalult) 's megveto tekintete a' miniszerelnöknek, ki szonyu borotvát villogtat, valóban remekül van szem elé tüntetve. Egy másik képen karszékben szunnyad a' miniszerelnök. Oldala mellett egy fölül Brougham l. áll, két emeltyűvel, mellyen e' szó látható „Pártosság“, őt fölemelni akaró, szájából e' szók erednek: „Akarnám, csak birnám.“ Másik oldalon Wellington hg áll méltóságos helyzetben, szinte emeltyűvel fölfegyverkezve, 's szájából e' szók latszanak jönni: „Birnám, csak akarnám.“ az emeltyűre „Nagylelkűség“ van füstve. Ez alkalomkor néhány régibb torzképet sem lesz érdektelen megemlíteni. Egyik Hume híres indítványára vonatkozik az orangista társulat ellen. Ezen Hume József, mint zömök családapa, keresztbe tett Napoleon kalappal 's kurta nadrágban, botját fölemeli, 's egy narancsúr vénasszony kosarát feldönti, e' szókkal: „El, orangista faj, elég sokáig zártátok el már az utat tovább haladásra.“ Mellette bekiütőleg áll Russell, vagyis „Jánoska l.“ sovány kis aszott alak, mellynek éhes falusi mester-tele arca mindenütt föltre ismérhetlenül tűnik ki. Jánoska l. így szól Hume urhoz: „Poroszló, ne légy olly kemény e' szegény vénasszonyok iránt: engedd őt át nekünk 's nem sokára kitisztítandjuk az utat.“ Melbourne l. divat-szerű magos alak, más oldalról így szól: „Jó emberek! Már nem akarjak itt többé szatócskodástokat engedni, halljátok tehát barátok tanácsát: menjetek isten hírével.“ Azon vénasszonynak, ki előtt Hume áll, nagy ősz bajusza van, melly alul boszusan dünyyögi e' szókat: „Megyek, de nem örömet.“ Több vénasszony szinte hátrál, egyik azonban csipeire szegzett kezekkel mondja: „Nem mozdulunk, annyi bizonyos. Hurrah a' Derry-fűt!“ — Egy másik lap ez aláírást viseli: „Baránka találkozás a' farkassal.“ Russell (Lamb), mint egyszerű falusi leányka, karján kosárral; O'Connell két fejjel nagyobb, divatos köpönyegben 's kalppal, de azért mégis látszik farkas-körme 's hosszú farka. Farkas-lábával gyöngén simogatja a' szeliden hozza simuló leányka állát. A' harmadik képnek az irlandi testületjavító törvény szolgál tárgyal. A' toryk épen e' határozák magukat, az irlandi városi hatóságokat inkább egészen eltörölni, mint megjavítani. Egy középső lordmayor széke föl van taszítva, 's a' conservativek őt 's társait kitolják az ajtón. Graham kiált: „Ki velők!“ Stanley l., szép férfi, a' vastag testületi kormánypalczát a' lordmayor teste legizmosabb részéhez nyomja emeltyű gyanánt; Hardinge vezérőrnagy, kit balkarja hiányzása miatt mindenki könnyen megismerhet, vitéz kardját a' lordmayor parókájának szegezi, Peel pedig szanakozó mosollyal teszi kezét vállára, mondván: „Sajnálom, mayor ur, de itt az idő, mellyben nem lehet máskép bánni a' testületekkel.“ (Szavak parlamenti beszédéből.) A' sirónkozva távozó hatósági férfiak fölött e' szókat olvashatni: „Mit? Megszünjerek a' lordmayorok 's city ünnepélyek? Ez fölségárlás nál is több, ez rablás!“ Másik oldalon ijedten állnak a' miniszerk, 's Russell e' szókat kiáltja (mint parlamentben): „Javítsatok uraim, de ne bontsátok!“ Morpeth pedig sajtószzerű fejjel, így jajgat: Gentlemanek, gentlemanek! Nem tisztelik Önök a' régi jogokat 's pücsétes szabadságo-

kat, mikkel a régi testületi rendszer föl van ruházva? Spring-Rice igen feszes tartással s kedvetlen arccal így szól gúnyhangon: „Kik már most a rontók? — Egy másik kép czime „Böcsületes játék! — különösen szerencsés. (Ez kedvencz kifejezése volt Peelnek ministersége alatt.) A ministerek az Angliában igen kedvelt czövekjátszókkal mulatják magukat, a conservativek nézők. Jobbrul, czövekek föllátták, egyiken az ország koronája, a többin apró peerkoronák, egy másik a protestans egyház jelképeit viseli s hanyatlik, a keletindiai társulat földön hever, a testületek pedig ingadoznak. Russell épen igen neveltséges mozdulatokkal cselel, s Melbourne e' szokkal biztatja őt: „No, Jancsi jól cselez! — A hát-színen O' Connell óriási alakja látható iszonyu doronggal, derülten mosolygva. A' czövekek mellett Wellington hg s Peel Robert állnak. A' hg ezt mondja: „Minő ügyesek e' ficzkók a feldöntésben.“ Peel: „Főleg az, ki épen most dobja a botot. Nézzé csak Ön, minő gyöngédséggel bánik vele.“ Közélebb a' whigekhez Graham és Stanley suttognak. Stanley, a' játszókra mutatva: „Hogy igazat szóljak, Graham, én úgy hiszem; hogy rút hínarba kerülénk e' jobbrul s balról álló ficzkók közt.“ A' kép közepén elfordulva egy férfi áll, ki angol fogalmak szerint nem tartozik a' párthoz. Frakjáról, feszes lábairól, gömbölyü hátáról s halhékalapjáról tekintet minden angol megismeri őt. Bal karján pinczk-botokat tart, de mégis aggódva szól: „Ha e' böcsületes játék még darab ideig így tart, úgy elvagyok veszve.“ Ugy látszik, mintha mankó helyett akarná a' példázó czövekeket használni a' köszvényes B. Egy másik képen is Burdett látható, miképp rohan, mint d. Quixote, a' szélmalomra, melyet O' Connell hoz gúnykaczaj közt mozgásba. A' malom szárnyain e' szökat olvashatni: „Whigek, radicalok, s repealerek.“ Háttul Sancho Pansa siratja ura bohóságát. —

Franciaország.

(A' francziák Abdelkader határit átlépik. Udvari hírek.) Valée tábornagy parancsából 1200 főnyi francia csapat Chiffa folyamat, mely határvonalul szolgál a' francziák s Abdelkader birtoka közt, Algír nyugati oldalán, átgázolván, a' hadzsutok földén Kubbar-el-Rumia (kereszténynek sírja) mellett megállapodék, Metidza lapály nyugati végén. E' parancsot, mint látszik, Fulton gőzös hozá Valée tábornagynak. E' lépés fölbontja ugyan a' tafnai szerződést, erre Abdelkader szolgáltatott alkalmat, mivel a' hadzsutok számos rablásit többszöri fölszólítás után sem akará korlátozni vagy megfényíteni. Az emir maga folyvást Ainmaadi előtt vesztegel, katonáit s a' számukra megkívántató élelmet rendszeresen fizeti, mit csupán azon buzgalomnak köszönhet, melynek következtében kalifáji pontosan küldözik utána az adót. — A' tuileriák palotájában komolyan kezdnek tanácskozni Nemours hg s Klementina hgnő háziasításáról. A' hg 25. a' hgnő pedig 22ik évebe lépett. A' spanyol kormányzó királyné már többször nyilvánítá azon ohajtását, miszerint Izabella királyné számára leginkább Orleans családból szeretne férjet szerezhetni. Lajos Fülöp nem utasítá el ugyan az illy ajánlatokat, de mindig továbbra halasztá, nem akarván magát idő előtt lekötöni egyik vagy másik párt érdekében. Német hgi házból szándék nőt hozni a' büszke s kissé hideg hg számára. Néhány asszonyi közbenjáró már tett is eziránt némelly próbákat mult nyáron, de igen kevés szerencsével. Marbot tábornok nem sokára alkalmasint, komolyan fog megbiztatni hgi menyasszony-szerzésre. — Orleans hgnő már ismét megjelenik a' nagyobb udvari társaságokban, a' kis parisi gróf pedig mindennap bekocsizza Paris népes utcáit dajkája karjain. Ünnepeleys kereszttelése alkalmasint majd csak jövő tavaszkor menend véghez. Ministeri lapok folyvást tagadják Lajos Fülöp gyöngé egészségi állapotját, míg a' szabadelmű sajtó már sirdalt készül fölötte zengni. Alkalmasint csak annyit hibetni el az egészbul, hogy a' király korával járó bajokkal küzd ugyan, de élete nincs veszélyben. — Wroniecky tábornok, ki dec. 4ikén a' chaillotti kórházban elhunyt, hol végmenedéket volt keresni kénytelen, még a' legszebb férfikort is alig éré el. Ő egyik legkitünőbb tisztje volt Konstantin hgnnek a' lengyel tábornak, a' zendületkiütés előtt. Hadi tudományokrul irt munkái nagyböcsüek. Hazáját az utóbbi zendületben részesülte miatt kellett elhagynia. — A' Courrier français Talleyrand levelezése kiadását rebesgeti a' juliusi zendület első szakából. A' közönség kíváncsian várja e' fontos irományok megjelenését. —

Németország.

(Stuttgarti különös esemény. Wrede tábornagy meghalt.) A' stuttgarti rendőrség darabidő óta igen el volt foglalva egy olly vétkes nyomozásával, ki az utczák éjjeli biztosságát veszélyezteté, ezugyanis valamely rejtekből az elmenő hölgyekre leskedék, kiknek ruháikat s főleg köpenyegöket olajjal fecskendezé be. Majd minden reggel lehete hallani illynemű sérelmet s a' napi beszédekbül az egész dolog talányos titokképen tünt elő. Végre e' titok fátyolát föllebbenték s a' talányos ismérten föl van födözve: ez egy ifju, kinek garázdasága pénzbeli érdekekkel volt összekötve, mert szabónak fija, ki moocsokszappan-fajokat árulgat s magára vállal jó pénzért minden moocsoktisztítást ruhákból. — Wrede hg a' bajor hős tábornagy dec. 12én Ellingenben meghalt, született 1767ben s így 72 évig örvendezhete a' szép világnak. —

(A' braunschweig-wolfenbütteli vasut kinyitva. Becker lelkész befogva.) Nov. 30kán a' braunschweig-wolfenbütteli vasutat, a' braunschweig-harzburgi vonal egy részét, ünnepélyesen nyitá ki az uralk. hg. Dec. 1jétül Braunschweigtől naponkint négyszer fog indulni koci Wolfenbüttelbe s annyiszor vissza. A' vasut hossza 1⁵/₈ mérföld, mit 13¹/₂ percz alatt haladhatni meg. — A' kölni lap dec. 4kéről következőleg ír: „Az öt törvényes tisztviselőből álló, különösen e' célra kinevezett biztosság vizsgálátának következménye abból áll, miszerint Becker lelkész a' kölni Orsolyaszüzek sz. egyházában, hivatalának szándékos visszaélével s megsértésével, szószék-

rül nyilvánított vakmerő roszalta miatt a' kormányi rendelményeknek, a' népet fölizgatá s ingerlé, minek következtében történt az oct. 26ki zajos kicsapongás is. A' nevezett biztosság tehát, a' vallási ügyek ministersége meghatalmaztából, az életbe lépett törvénykönyv erejénél fogva, Becker lelkészt elfogatni rendelé, mi ma reggel megis történt törvényszerűleg s a' legnagyobb kimérettel.“

(Lübeck szabad város költségvetése.) A' legujabb lübecki lapok e' szabad város 1838ki költségvetését nyilvánítják. A' jövedelem 748,904 mark 9 shilling, a' kiadás 700,838 mark 1 shilling volt, a' fölösleg tehát 48,021 mark, 8 sh., mely tartalék-pénzül fog szolgálni előre nem látott esetekben. A' jövedelem forrasi: 1) adók, mikbül 510,719 mark jött be, helypénz 135 ezer markkal, vámok 148 ezer m., jegybér 22,900 m.; 2) koronai javak s más városi tulajdonok. —

Belgium.

(A' követkamra megajánlá a' rendkívüli hadihitelt. Követkamrai viták.) Brüssel, dec. 4kén: A' követkamrában a' hadminister által kívánt pótlékhitelt megajánlák. Brouckere előbb némi fölvilágítást kért. „A' trónbeszédben, mondá, a' hollandi serget nem szaporiták, tehát a' miénk is maradhat a' régi lapon; nov. 13 s 26ka közt mi történhetett, hogy a' hadminister pengz kíván; az elmék ez által nyugtalanittatnak, a' kereskedés pedig csökken. Igen ohajtanám, ha a' kormány némi fölvilágítást adna.“ A' hadminister válaszóla: „A' pengz csak azért kívántatik, hogy minden eszközt foganatosithassunk, melyek a' kormányt képesítik mind azon számu férfinak zászló alá gyűjthetésére, melyet a' törvény megajánlott. A' trónbeszéd szerint a' katonaságnál semmi változás nem történt, de a' kamra hozza úgy szólván változást válaszában, midőn nyíltan kijelenté, hogy háborut nem szándékozik kikerülni. Tehát kötelességévé tette a' kormánynak, miszerint az magát minden pillanatban harcra készre tegye. Erre pengz szükséges; a' kívánt mennyiség csak azon célra szolgál, hogy szükség esetén elég hadi erő állittassék elő.“ (Tetszés) Gendebien: „Csudálkozom, hogy a' külügyminister nincs jelen; a' hadminister annyit monda, mennyit tudott; de a' külügyministernek tudni kell: milyen most diplomatai helyzetünk; serget nem szaporitnak bizonyos ok nélkül. Jogunk van kérdeni: vajjon határinkat most nagyobb veszély fenyegeti é, mint a' trónbeszédkor; a' minister tudósítást köteles adni a' diplomatai tanácskozásokrul. A' hírek mindinkább nyugtalanitók. Hollandia s Belgium közt már végkép jegyzőkönyv van elhatározva, az adósság csökkentve, de vajjon a' 24 czikket a' birtok-eldaraboltság tekintetében helybenhagyták e? Ha ez igaz, úgy tudnunk kell, vajjon kész e' a' ministerség az országot védeni; ha nem, úgy minek a' pengz? Tapasztalás tanita, miszerint új állatástól félhetünk. Rettégést akarának mindenütt terjesztgetni a' költségvetés elfogadatatása végett. A' nemzet többsége kész minden áldozatra, de tudni akarja, miért; mert ha engedni akarnak, jobb, ha most nyilvánítják ezt, s mi megtartjuk pengzünket. Egy másik hír, mi hitelt nyer, az, hogy a' porosz kormány közvetlen vagy az angol kabinet által tudatá, miszerint a' 24 czikk bármí változtásinak, a' birtok-eldaraboltatást illetőleg, szilárdul ellenszegül, s a' minister nyilatkozzék, való é ez? Annál vigyázóbbakká kell lennünk, mert a' külügyminister egészen más nézetektül látszik vezéreltetni, mint ez előtt; mondom „látszik“, mert még határozottan nem fejezé ki magát, s hajdan a' 18 s 24 czikk mellett volt. Nincs legkisebb kedvem is a' ministerség megbuktatására vagy helyébe-lépésre; de olly kormányt kívánok, mely bennünket biztosít.“ —

A' hadministerségnél nagy munkásság uralkodik, mióta a' kamarák megajánlák a' pótlék-hitelt. Namurban kézműves-társaságot alkotának, melybe több kenyérsütő és husáros is föl van véve, kik háboru esetén, élelmiszerekkel látandják el a' sergeket. A' namuri föllegvárat védállapotba helyezik. — A' belga Commerce szerint Venloo őrségét most 2 ezer főre szaporiták. — A' gabna's minden élelmiszere ára igen szökken Belgiumban. —

Hollandia.

(A' lázadási törvény 1839re is kiterjesztve.) Haga, dec. Skán: A' követkamra tegnapi ülésében legelsőbb is a' törvénykezések árjegyzéke vétetett tanácskozás alá, mit majd egyhangulag elfogadának. Ezután a' lázadási törvény I, 2 s 3dik czikkének 1839re terjesztéséről vitakozának; néhányan ellene szölotlák; a' többség azonban oda nyilatkozott, miszerint míg az elszakadt tartományok iránt egyezkedés nem történik, e' törvénynek erőben kell maradnia. És szólittassék föl a' kormány, hogy mentilelőbb terjesztené elő a' büntetőtörvénykönyvet, hogy az idegen uralkodás legutolsó nyoma is törlesztessék el. —

Olaszország.

(Az algiri püspök Romában.) Róma, dec. 6án: Az algiri ujdon kinevezett püspök, Dupuch, utjában ide érkezék, a' szentatyától némi utasítások végett; tíz más francia pap kíséri a' püspököt új megyéjébe. —

Gabonaár. Vidéki városink piaczin: pozs. mérője váltó garas.

	húsz	harminc	negyven	ötven	hatvan	hetven	nyolcvan	kilencven	száz
dec. 6kán Ungvar . . .	75-70	61-60	53-50	40-37	21-18	5-30			
.. 7kén Győr . . .	100-90	80-72	74-70	54-50	42-40	65-60	60-55		
.. 7kén Pécs . . .	80	65	60	50	40	30			
.. 7kén Temesvár . . .	84-72	58		34	32	38			
.. 7kén Arad . . .	75	60	58	28	28	35			
7kén Kormocz . . .	110-100		90-82	66-60	42-38				
Skán Bata . . .	70-60	57-47	47	37	28	40	37		
11kén Debreczen . . .	67-60	55-45	45-40	30	27-25	40-35	60		
13kán Mosony . . .	125-88	80-72	80-72	60-50	40-43	72-60			
14kén Új-Beese . . .	90-80	75-60		30	35	40	40-35		
15kén Szeged . . .	65-60	50		35	40	46	50		
15kén Komárom . . .	90-88			63	40	72-60	70		
22kén Pest . . .	135-110	95-90	80-72	75-70	63-57	80-70			

Szerkesztő Helmezy. — Nyomatja Trattner-Károlyi, urluteza 612.
 A' kedd és szerdára eső karácsoni ünnepek miatt lapjaink elmaradnak.